

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.A.M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 8 januari 2024

betreft Vragen geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken - Cohesiebeleid van 30 november 2023 en verslag informele Raad Algemene Zaken - Cohesie van 28 en 29 september 2023

ons kenmerk 174018U

Geachte mevrouw Adriaansens,

De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken hebben in hun vergadering van 5 december jl. met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken - Cohesiebeleid van 30 november 2023¹ en het verslag informele Raad Algemene Zaken - Cohesie van 28 en 29 september 2023². De leden van de fracties van **Volt** en **OPNL** gezamenlijk hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van **CDA** sluiten zich hierbij aan.

De leden van de fracties van Volt en OPNL stellen met genoegen de actieve deelname van Nederland in de Raad Algemene Zaken vast aan de discussie over het toekomstige cohesiebeleid, zoals uit bovengenoemde documenten blijkt. Omdat het op dit moment, en wellicht ook in de toekomst, om een substantieel deel van de EU-begroting gaat willen deze leden op dit moment al een aantal vragen stellen. Zij zijn op de hoogte van de brief die de minister naar aanleiding van het schriftelijk overleg over de Raad Algemene Zaken cohesiebeleid d.d. 22 november 2022³ aan de Tweede Kamer heeft gestuurd en verzoeken die ook met de Eerste Kamer te delen.

De eerste vraag van deze fracties betreft de tijdslijnen van de discussie over het toekomstige cohesiebeleid in relatie tot het toekomstige Meerjarig Financieel Kader (MFK). Zij vragen of de minister een overzicht kan geven van beide in de laatste drie MFK-perioden. Wanneer werd de informele discussie door de Raadsvoorzitter of de Commissie gestart? Wanneer werden de formele Commissievoorstellen gepresenteerd en wanneer werden de formele besluiten door Raad en het Parlement vastgesteld? En hoe zijn de Eerste- en Tweede Kamer bij de standpuntbepaling betrokken geweest?

De leden van de fracties van Volt en OPNL lezen in de geannoteerde agenda dat de discussie over de toekomst van cohesiebeleid zal plaatsvinden op basis van een Spaans voorstel voor

¹ Kamerstukken I, 2023-2024, 21501-02, FU.

² Kamerstukken I, 2023-2024, 21501-02, FV.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 21 501-08, nr. 882

datum 8 januari 2024

ons kenmerk 174018U

blad 2

Raadsconclusies. Deze leden vragen of dit voorstel reeds beschikbaar is en hoe deze Raadsconclusies zich verhouden met het exclusieve initiatiefrecht van de Commissie. Heeft de Commissie op de onderwerpen, zoals in de documenten zijn vermeld, een positie ingenomen? Welke conclusies trekt het kabinet zelf uit het meest recente Cohesierapport van de Europese Commissie⁴? Hoe betreft het kabinet de decentrale overheden bij de standpuntbepaling op een diepere manier dan het regulier overleg? Op welke wijze zijn de Nederlandse bureaus (Benelux en Duitse deelstaten) bij de voorbereiding betrokken? Wat is het kabinetsstandpunt over het rationaliseren van de verschillende fondsen?

De minister geeft in het verslag aan dat er een vergelijking gaande is tussen de financiële constructie van het cohesiebeleid (gedeeld management, cofinanciering, additionaliteit) en de herstel en veerkracht Faciliteit (HVF, direct management, 100% financiering, giften en leningen). De leden van deze fracties vragen welke keuzes het kabinet zelf maakt in deze discussie en in hoeverre hier de kritiek van de Europese Rekenkamer⁵ op beide instrumenten wordt meegenomen.

De binding aan het Europees Semester en de focus op innovatie, groen/blauw en digitaal zijn niet nieuw. De vraag om een nieuw verdelingsmechanisme en een performance-based benadering zijn ook al 30-jaar lopende discussies, aldus de leden van de fracties van Volt en OPNL. Het probleem is volgens deze leden dat het Europees Semester geen regionale of lokale component heeft. Zij vragen hoe het kabinet denkt een regionale en lokale component in het Europees Semester in te brengen. Welke betrouwbare, adequate en duidelijk meetbare data stelt het kabinet voor om de verdeling van fondsen te onderbouwen? Is het kabinet bereid om fondsen sterker te richten op grensoverstijgende samenwerking, zodat daar ook substantiële gezamenlijke investeringen mogelijk zijn?

De leden van de vaste commissies voor Europese Zaken zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk zes weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

Prof.dr. E.B. van Apeldoorn
Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken

Een afschrift van deze brief is naar de minister van Buitenlandse Zaken gezonden.

⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/reports/cohesion8/8cr_nl.pdf

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW23_01/RW_RFF_and_Cohesion_funds_NL.pdf